

Sæt dit aftryk Session 2

Sådan gør du

Sådan gør du

Introduktion – Slide 2

- Fortæl eleverne, at formålet med i dag er at formulere en problemstilling, så de senere kan finde på idéer til, hvordan problemstillingen kan løses. Sig også til eleverne, at det er deres ansvar selv at skrive det, som de bliver enige om ned undervejs i sessionen.
- Forklar eleverne, at en problemstilling beskriver et problem og inddrager de personer og ting, som kunne spille en rolle for problemet. Beskrivelsen gør det muligt senere at finde på en løsning.
- Læs eksemplet på en problemstilling højt:

”Søndermarken ligger i Frederiksberg Kommune og drives af Slots- og Kulturstyrelsen. Parken har mange funktioner. Den er et sted, hvor både børn og voksne opholder sig i deres fritid, slapper af og går ture med hunden, ligesom der er mange forskellige events i parken - såsom koncerter, idrætsdage og festivaller. Den er et kulturelt samlingspunkt. Parken anvendes altså af mange forskellige aktører: Privatpersoner, organisationer, foreninger og offentlige institutioner og myndigheder. Derudover er den hjemsted for et rigt dyre- og planteliv. Anvendelsen af parken og dyre og plantelivet er dog udfordret af, at der ligger for meget affald på stier, grønne arealer og i parkens vandløb. Hvis parken forsat skal kunne benyttes, må der gøres noget.”

- Fortæl eleverne, at det kan være svært at ændre noget i samfundet. Der er mange forskellige ting på spil, som man bliver nødt til at tage højde for. Det kunne være borgere, der har en interesse i området eller regler og love. Derfor skal eleverne nu undersøge, hvilke ting, som har betydning for deres område.

Fælles refleksion i plenum (30 minutter) – Slide 3

- Skriv det område eleverne har valgt at arbejde med op på tavlen. Spørg eleverne: Hvad ved vi om det her område? Lad eleverne komme med input. Er der nogen særlige regler på det her område, som vi skal kende til – fx lokalt på skolen, i kommunen eller måske nationalt? I brainstormer i 10 minutter.
- Del eleverne op to og to og lad dem udfylde en aktøranalyse og en liste over udfordringer. Her skal eleverne overveje, hvilke aktører, der kan være involveret i området og hvilke udfordringer, der kan spille en rolle. Er der fx en politiker som går meget op i det her område eller er der helt konkrete ting, som vi skal overveje, fx vejret eller allerede planlagte begivenheder. Eleverne har 15 min.

Brainstorm

I en brainstorm handler om at tømme hovedet for idéer. Det handler om mængde og ikke kvalitet. Der findes ingen dårlige input i en brainstorm. Man skal ikke lade sig begrænse. Man skal dog huske at bevare fokus på emnet. Det er vigtigt, at ingen dømmer hinandens input.

- Tal om elevernes aktøranalyse og beskrivelse af udfordringer i plenum. Har eleverne nævnt centrale ting? Er de enige? Hvorfor/hvorfor ikke?

Fælles refleksion i plenum (fortsat) – Slide 4

- Spørg klassen: "Hvad har I brug for at vide mere om, før I kan skrive en problemstilling?". Skriv elevernes svar på tavlen.
- Når alle de emner, som klassen har brug for mere viden om, er skrevet på tavlen, kan du hjælpe eleverne, til at udvælge de 3 til 5 vigtigste emner, som eleverne har brug for mere viden om.

Gruppearbejde (90 minutter) – Slide 5

- Eleverne skal nu melde sig på et af de emner, de har lyst til at undersøge. Bliver eleverne ikke lige fordelt, kan du hjælpe med at danne grupper.
- Fortæl eleverne, at de i gruppearbejdet skal undersøge deres emne og forberede en kort fremlæggelse i powerpoint for resten af klassen på 3 minutter. Fremlæggelsen skal give resten af klassen viden om det emne, som gruppen har undersøgt. Fortæl eleverne, at:
 - De skal skrive, hvor de har deres information fra.
 - De skal i slutningen af fremlæggelsen besvare spørgsmålet: Hvad er vigtigt at tage højde for inden for vores emne, hvis vi gerne vil sætte et aftryk og gøre en forskel på vores område?
 - Eleverne kan få deres information fra flere forskellige kilder. De kan bruge internettet og skolens bibliotek.
 - De kan f.eks. også undersøge deres emne ved at tale med andre elever, lærere eller ledere. Hvis de gerne vil det, kan de benytte sig af arket "Interviewguide" – se bilag 4. Eleverne kan desuden også bruge viden fra ID7 Fake news, research og kildekritik, hvis I har gennemført den. Under bilag finder du også arket "Sådan søger du informationer" – se bilag 1.

Præsentation i plenum (30 minutter) – Slide 6

- Når eleverne har arbejdet med deres undersøgelse og forberedt en fremlæggelse, samles I på klassen igen.
- Grupperne præsenterer på skift den information, som de har fundet. Når hver gruppe har lavet deres fremlæggelse, kan resten af klassen stille spørgsmål.

Formulering af problemstilling (30 minutter) – Slide 7

- Efter fremlæggelserne skal klassen i fælleskab formulere en problemstilling, som passer til deres område. Hvis det er for svært for eleverne, kan du finde hjælpemidler under tips og tricks.
- Når eleverne skal formulere problemstillingen, skal de tage udgangspunkt i deres forskellige svar på spørgsmålet: Hvad er vigtigt at tage højde for, hvis vi gerne vil sætte et aftryk?
- Hjælp eleverne med i fælleskab at formulere en problemstilling, og sørg samtidig for, at problemstillingen overholder følgende krav:

- *Klar*, så eleverne og udenforstående kan forstå den
 - *Præcis*, så den indeholder de vigtigste ting
 - *Inkluderende*, så de vigtigste aktører er med
 - *Kompleks*, så den tager højde for de mange udfordringer, der kan være på området, og som påvirker muligheden for at sætte et aftryk
- Fortæl eleverne, at det vigtige ved problemstillingen er, at den skal beskrive problemet, som de gerne vil løse, meget præcist, og inddrage de ting de skal tage højde for. Til inspiration kan du bruge de tænkte eksempler:

Søndermarken ligger i Frederiksberg Kommune og drives af Slots- og Kulturstyrelsen. Parken har mange funktioner. Den er et sted, hvor både børn og voksne opholder sig i deres fritid, slapper af og går ture med hunden, ligesom der er mange forskellige events i parken - såsom koncerter, idrætsdage og festivaller. Den er et kulturelt samlingspunkt. Parken anvendes altså af mange forskellige aktører: Privatpersoner, organisationer, foreninger og offentlige institutioner og myndigheder. Derudover er den hjemsted for et rigt dyre- og planteliv. Anvendelsen af parken og dyre og plantelivet er dog udfordret af, at der ligger for meget affald på stier, grønne arealer og i parkens vandløb. Hvis parken forsat skal kunne benyttes, må der gøres noget.

Ishøj kommune har modtaget mange uledsagede flygtninge børn. Det er svært for børnene selv at finde sig til rette i det danske samfund, når de ikke har nogen forældre til at hjælpe sig. Børnene kan derfor have svært ved at blive en del af det lokale fællesskab.

Flere og flere børnefamilier flytter til vores boligområde. Det har betydet, at skolen har oprettet flere klasser end normalt. Nogle elever har derfor undervisning i midlertidige klasselokaler. De ekstra bygninger og flere elever har skabt problemer for vores udeområder. I frikvartererne er der ikke plads til alle på boldbanerne eller legepladserne.

- Spørg eleverne om problemstillingen giver mening for alle. Spørg eventuelt ud i klassen, hvad de enkelte dele betyder eller handler om.
- Eleverne skriver hver især problemstillingen ned, så de kan finde den igen til næste session.

Afslutning og demokratisk refleksion – Slide 8

- Afsluttende kan du stille eleverne nogle reflekterende spørgsmål. Det kan f.eks. være:
 - *Har I tænkt over hvorfor det her er problem?*
 - *Giver problemet nogle udfordringer for vores fællesskab/samfund/demokrati?*
 - *Hvorfor tror I, at ingen andre har løst problemet endnu?*
 - *Hvem tænker I, der også kunne mene, at det her er et problem?*
 - *Har I tænkt over, hvorfor det er vigtigt, at vi gør noget?*

- Fortæl klassen, at næste trin i projektet er at finde på en løsning og lave en plan for resten af projektet.
- Bed til sidst eleverne om at udfylde Rapporten. Se bilag 5.

Vigtige opmærksomhedspunkter

Har eleverne svært ved at finde på en problemstilling, kan du bruge følgende inspirationsspørgsmål, for at få eleverne i gang.

- Spørg eleverne, hvad der beskriver det vigtigste problem inden for området
- Spørg eleverne, hvilke udfordringer, der påvirker problemet
- Spørg eleverne, hvem der har indflydelse på problemet
- Spørg eleverne, hvem problemet går ud over
- Spørg eleverne, om der er andre ting eller områder, som problemet går ud over
- Spørg eleverne, om problemstillingen åbner for flere forskellige mulige løsninger

Problemstillingen kan variere i sværhedsgrad og abstraktionsniveau. Hvis eleverne har svært ved at formulere en problemstilling kan I tage udgangspunkt i følgende:

Vi synes X er et problem/ en udfordring for vores [INDSÆT område], fordi [INDSÆT udfordringerne fra elevernes fremlæggelser]. Hvis der ikke bliver gjort noget for at løse/rette op på X, vil [INDSÆT konsekvenser, hvis der ikke gøres noget]

Her skal eleverne blot indsætte et problem på X's plads, det kunne fx være:

X = Skolens dårlige klasseværelser:

Vi synes, at skolens dårlige klasseværelser er et problem for vores skole, fordi møblerne er mere end 10 år gamle og er meget slidte, der er dårlig udluftning og eleverne synes, at klasseværelserne er ubehagelige at være i. Hvis der ikke bliver gjort noget for at rette op på skolens dårlige klasseværelser, vil vi få mindre ud af undervisningen og klare os dårligere til eksamen.

X = Unges manglende muligheder for aktiviteter:

Vi synes, at unges manglende muligheder for aktiviteter er et problem for vores boligområde, fordi mange unge ender med at sidde hjemme og spille computer, hvilket kan føre til både ensomhed og overvægt. To ting som begge er stigende i vores samfund. Hvis der ikke bliver gjort noget for at løse unges manglende muligheder for aktiviteter, vil ensomheden og overvægten blandt unge i vores boligområde stige.

Andre X'er kunne være:

X = Affaldet i parken

X = Borgernes manglende viden om lokalpolitik

X = Den store strøm af uledsagede flygtningebørn

Eleverne kan også indsætte et billede på X's plads – fx et billede af en park fyldt med affald